

EN 13149-5 - Public transport - Road vehicle scheduling and control systems - Part 5: CANopen cabling specifications

Application Area: [Public Transport](#)

Publication Year, Number of Pages: Published 2005, 16 pages

Zavedení normy do ČSN: endorsement

Extract Creation Year: 2008

Standard Topic Group: Způsob komunikace mezi zařízeními ve vozidle

Standard Topic: Systémy řízení a sestavování jízdních řádů

Topic Description: Specifikace pro kabelové vybavení přenosové sběrnice CANopen

Introduction, Explanation of Starting Points
Description of Architecture, Hierarchies, Roles, and Object Relationships
"Všeobecná aplikační pravidla pro kabeláž mezi zařízeními instalovanými uvnitř vozidla"
Description of Process / Function / Method of Use
Description of Interfaces / APIs / System Structure
Protocol / Algorithm / Computation Definition
Definition of Data Representation / Physical Meaning
Základní datové struktury, typy zpráv
Definition of Constants / Ranges / Restrictions

Introduction

Tato norma patří do souboru norem o šesti částech ([EN 13149-1](#) až CEN TS [13149-6](#)) definujících dva sběrnice systémy, tj. [WORLDIFIP](#) a [CAN Open](#), které byly přijaty v CEN pro použití ve [vozidlech veřejné dopravy](#) osob jako [vozidlové sběrnice](#). Jmenované sběrnice systémy jsou předurčeny k tomu, aby nahradily dnes již zastaralý sběrnice systém IBIS, respektive jeho českou [verzi](#) IPIS, které vycházejí z doporučení VDV 458 (Verein Deutsche Verkehrsbetriebe), kterým je vybavena v současné době většina [vozidel](#) městské hromadné dopravy.

Sběrnice [CAN Open](#) vychází ze sběrnice [CAN](#), která je založena na fyzikální vrstvě RS 485 (ISO 11896-2) doplněné v roce 1992 aplikační vrstvou CAL ([CAN Application Layer](#)). Aplikační vrstva [CAN Open](#) vznikla v roce 1994. [Uživatelé](#) sběrnice [CAN](#) jsou sdruženi v zájmové [organizaci](#) CiA [CAN in Automation](#) se sídlem v Erlangenu v Německu, která shromažďuje a distribuuje doporučení a aplikace.

Poznámka: Extrakt uvádí vybrané kapitoly popisovaného dokumentu a přejímá původní číslování kapitol.

Application

V České republice je dosud využíván sběrnice systém podle doporučení IPIS, který je doplňován dalšími sběrnice, aby bylo možno splnit nové požadavky. To vede k nejednotnosti řešení u jednotlivých dopravních operátorů a výrobců [zařízení](#). Tento stav je způsoben velkou investiční náročností přechodu na nový sběrnice systém.

Pro investory ve [veřejné dopravě](#) osob tj. dopravní operátory a místní správní orgány tato technická směrnice ukazuje možnosti nové sběrnice pro zdokonalení vozidlového řídicího a informačního systému a automatického sledování [vozidel veřejné dopravy](#).

Pro výrobce **zařízení vozidlové výbavy** tato norma rovněž ukazuje možnosti nové sběrnice pro zdokonalení vozidlového řídicího a informačního systému a automatického sledování **vozidel veřejné dopravy** osob a zároveň podává informace na tvorbu programového vybavení palubního počítače a další vozidlové výbavy.

1. Scope

Norma definuje pravidla kabeláže pro sběrnice CAN Open

Tato evropská norma definuje všeobecná aplikační pravidla pro kabeláž mezi **zařizováními** instalovanými uvnitř **vozidla**. Toto se vztahuje na použité datové sběrnice v autobusech, trolejbusích a v tramvajích. Tramvaje nejsou zahrnuty pokud jsou provozovány jako část **vlaků** nebo metra. Mezi tato **zařizování** patří pomocné systémy, dopravní informační systémy, sběr jízdného apod.

Tato norma zahrnuje jen propojení mezi **zařizováními** uvnitř jednoho **vozidla**. Podrobně definuje použité konektory, popis jednotlivých kontaktů a kabeláž.

2. Associated Standards

Sběrnice CAN Open je definována trojicí norem, kromě této dále **EN 13149-4** definuje datovou sběrnici založenou na **síti CAN open** a technická specifikace CEN TS **13149-3** podrobně definuje aplikační profily pro **zařizování** na palubě **vozidel veřejné dopravy**.

V normě jsou uvedeny odkazy na tři normy ISO a jednu evropskou normu:

ISO 7498:1984 Information processing systems - Open Systems Interconnection - Basic reference Model

ISO 11898- 1 Road Vehicles - Controller Area Network (CAN) - Part 1: **Data** link layer and physical

ISO 11898- 2 Road vehicles - Controller Area Network (CAN) - Part 2: High-speed medium access unit

EN 50325- 4 Industrial communications subsystem based on ISO 11898 (CAN) for controller - Device interfaces - Part 4: CAN Open

3. Terms and Definitions

Pro účely této normy je definován význam čtyř zkratk:

3.1 CAN Controller Area Network. Protokol datové **linky** pro sériovou komunikaci podle specifikace ISO 11898.

3.2 CiA CAN in Automation. Mezinárodní **organizace** výrobců a **uživatelů** pro aplikaci CAN.

3.3 ECU Electronic Control Unit. Elektronicky řízená jednotka.

3.4 EMC Elektromagnetická kompatibilita.

Dále platí definice:

palubní řídicí a informační systémy pro silniční vozidla (*road vehicle scheduling and control systems*) jedná se o technické a programové prostředky zajišťující **AVMS** a řízení prostředků na palubě **vozidla** určených zejména pro informaci **cestujících** a řidiče.

systém pro automatické sledování vozidel (*Automatic Vehicle Monitoring System (AVMS)*) **AVMS** je systém palubního **zařizování** ve **vozidle veřejné dopravy** osob, komunikující s **řídicím centrem** rádiovými prostředky a poskytující informace o poloze a stavu **vozidla** a **odchylných od jízdního řádu** ve významných bodech na trase **jízdy vozidla**. Současně umožňuje **řídicímu centru** usměrňovat **jízdu vozidla** podle dopravní situace.

Další termíny a zkratky z oboru ITS jsou obsaženy ve slovníku ITS terminology (www.ITSTERMINOLOGY.org).

4 Požadavky

V této kapitole je upozornění, že standard CAN Open byl vyvinut pro různá použití v automobilové technice a v průmyslu, a pokud bude použit v prostředcích [veřejné dopravy](#), musí být respektovány zvláštní normy pro tato [vozidla](#) (týkající se např. teploty okolí, vibrační apod.). Do této kategorie patří také galvanické [oddělení](#), které se uplatňuje v případě, že jsou značné rozdíly v zemních potenciálech jednotlivých částí sběrnice.

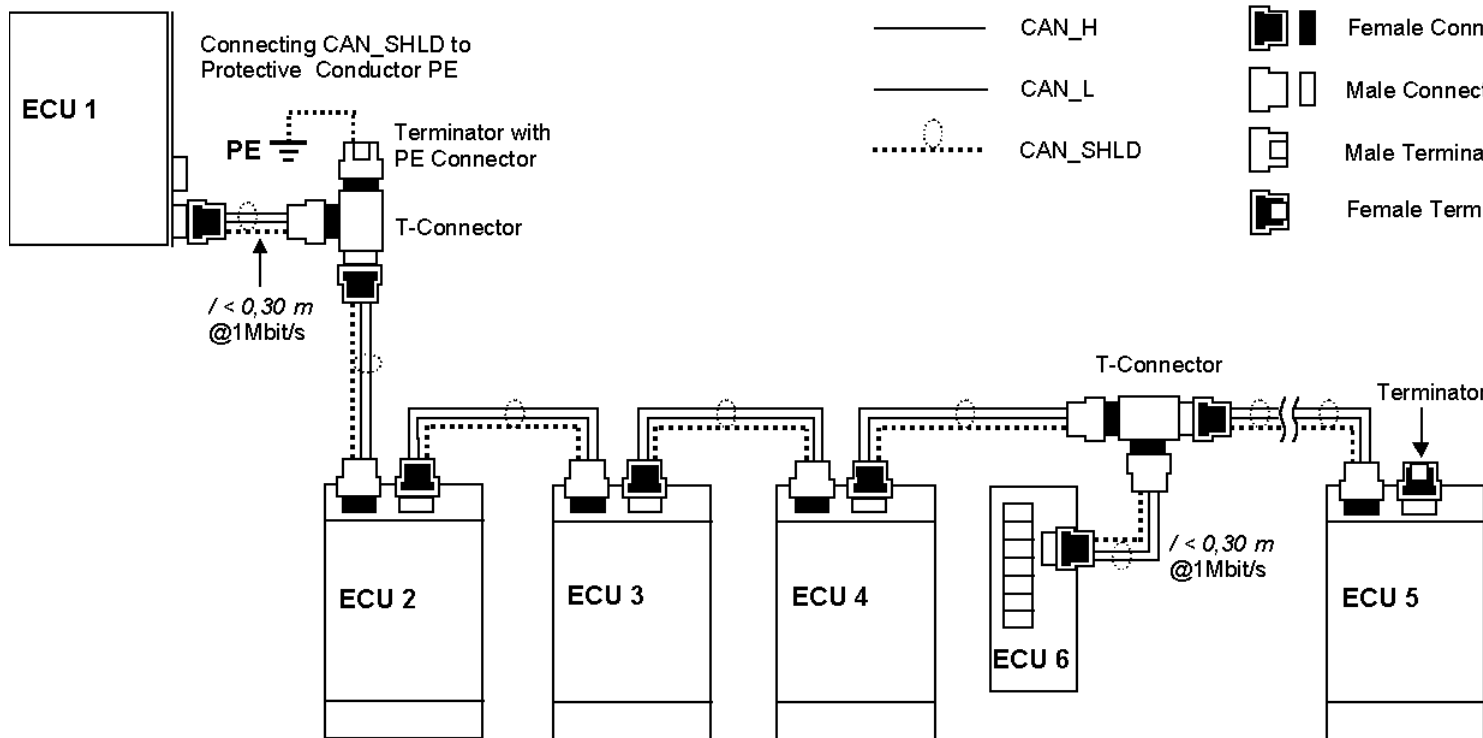
Kabeláž

Pro provedení kabeláže jsou stanoveny dále uvedené předpoklady a požadavky:

- Pro kabeláže je předepsán jednoduchý stíněný kroucený pár s charakteristickou impedancí 120 Ω na kmitočtu 1 MHz. Povolená tolerance 95 – 140 Ω . Je doporučeno pro elektrickou trakci použít další kroucený pár galvanicky [oddělený](#), který by propojoval galvanicky [oddělená zařízení](#). Tento galvanicky [oddělený](#) pár se nesmí zapojovat do kruhu.
- Zapojení sběrnice CAN open má dva konce, každý zakončený charakteristickou impedancí 120 Ω . Na obr. 1 je znázorněno typické zapojení sběrnice.
- Doporučuje se použít galvanicky [oddělené](#) připojení [zařízení](#) v případě velkého rozdílu zemních potenciálů, velké délky kabelu nebo [vozidel](#) s elektrickou trakcí (tramvaje, trolejbusy). Doporučuje se proto použít buď výhradně galvanicky [oddělených zařízení](#) nebo výhradně [zařízení](#) galvanicky [neoddělených](#).

Při návrhu kabeláže musí být dodržena následující pravidla:

- Stínění CAN_SHLD může být spojeno se zemním potenciálem pouze v jednom [místě](#);
- Sběrnice musí být na obou koncích zakončena odporem o charakteristické impedanci 120 Ω mezi vodiči signálu CAN_L a CAN_H.
- Celková délka kabelu sběrnice je omezena požadovanou přenosovou rychlostí na sběrnici. Příslušná doporučení jsou uvedena v normě EN50325-4.
- „Mrtvé“ konce propojení nesmí být delší než 0,3 m pro přenosovou rychlost 1 Mbit/s. Pro nižší přenosové rychlosti jsou možné delší „mrtvá“ propojení, ale není známo přesné pravidlo. Podrobněji je tato problematika rozebrána v příloze C této normy.
- Kabel sběrnice by neměl být tažen v blízkosti zdrojů rušení. V případě, kdy to nelze provést doporučuje se kabel s dvojitým stíněním.

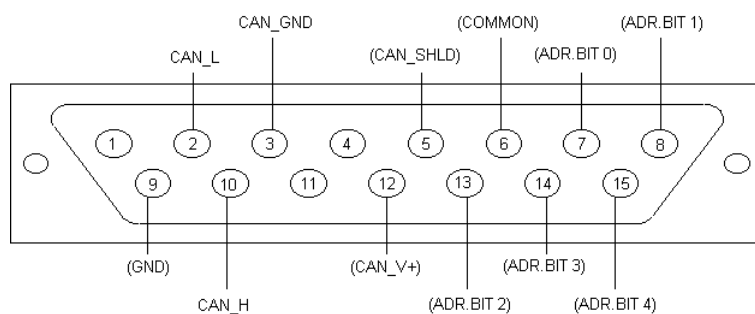

Obrázek 1 -Typické zapojení sběrnice [CANopen](#) s krouceným párem, zakončovacími odpory a jednobodovým spojením stínění na rám [vozidla](#)

Connecting CAN_SHDL to protective Conductor PE - připojení CAN_SHDL k ochrannému vodiči; Terminator with PE Connector - zakončení s PE konektorem; Female Connector = konektor zásuvka; Male Connector = konektor vidlice

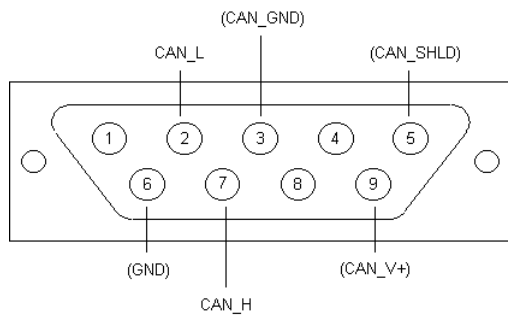
Doporučené typy konektorů

Ve normě jsou doporučeny čtyři typy konektorů a přiřazení jednotlivých vývodů signálům. Na obr. 2 a obr. 3 je ukázáno [obsazení](#) vývodů signály pro dva nejběžnější typy.

Obrázek 2- Přiřazení signálů sběrnice [CANopen](#) vývodům konektoru CANNON 25

Common - společný vodič; CAN_SHLD - CAN_stínění

Obrázek 3 - Přiřazení signálů sběrnice CAN Open vývodům konektoru CANNON 15

Příloha A (informativní) Pokyny pro vedení sběrnice s minimální délkou "mrtvých" vedení

V příloze A je návrh řešení vedení sběrnice s minimální délkou "mrtvých" vedení.

Příloha B (informativní) Příklad výpočtu opakovačů

V příloze B je návrh výpočtu opakovačů pro sběrnici.

Příloha C (informativní) Literatura